

»constituit, civilem assequeretur principatum. Quo sane a Deo ipso »sapiientissime consultum est, ut, in tanta temporalium principum »multitudine ac varietate, Summus Pontifex ea frueretur politica li- »bertate, quæ tantopere necessariâ est ad spiritualem suam potesta- »tem, auctoritatem et jurisdictionem toto orbe absque ullo impe- »dimento exercendam. Atque ita plane decebat, ne catholico orbi »nulla oriretur occasio dubitandi, impulsu fortasse civilium potesta- »tum, vel partium studio duci quandoque posse in universali procu- »ratione gerenda sedem illam, ad quam propter potiorem principali- »tatem necesse est omnem Ecclesiam convenire» (1). Improbamus eapropter, et totis viribus detestamur impia illorum facinora, qui, hac nostra illacrymanda ætate, dolo ac vi Romanæ Sedis civilia jura ac principatum aggressi sunt ac usurparunt, quique, ob sacrilegum ipso- rum crimen, in pœnas et censuras ecclesiasticas gravissimas inci- disse jure meritoque declarati sunt (2). Cum sanctissimo Domino nostro Leone XIII lamentamur acerbissimos nefariæ in Ecclesiam conjura- tionis fructus in Romanum Pontificem maxime redundantes, «cui »quidem legitimis juribus suis dejecto, atque in exercendis maximis »muneribus multimodis impedito, figura quædam regiæ majestatis, »quasi per ludibrium, relinquitur» (3), «atque palam obtestamur acer- »bissimis afflictionibus SSmi. Patris, sic nos conjungi, ut quæ ipse »pati contingat, eadem nos amoris consensu patiamur. Deum interea »supplices invocamus, ut tam iniquæ rerum perturbationi finem po- »nat, Ecclesiamque Filii sui Sponsam, tam misere expoliatam, ac »oppressam pristino decori ac libertati restituat» (4). Plenissimo deni- que animo adhæremus, et nostras facimus «declarationes et protesta- »tiones omnes, quas sa. me. Pius IX..... tum adversus occupationem »civilis principatus, tum adversus violationem jurium ad Romanam »Ecclesiam pertinentium pluries edidit ac iteravit,» quasque in suis apostolicis litteris SSmus. Dom. Leo XIII omnino renovavit et con- firmavit (5).

XIV. Ut una nobiscum ad Patrem cœlestem preces pro capite Ecclesiæ ex toto corde fundant, et in ejus auxilium pro sua quisque facultate veniant, clericos ac fideles nostros enixe hortamur. Pergant sacerdotes, post absolutum Missæ sacrificium, flexis genibus ex altari recitari pias orationes a Smo. Dno. Leone præscriptas: Parochi omni

(1) Pius IX Litt. Apost. *Cum catholica Ecclesia* 26 Mart. 1860. (2) Ibid.
(3) Leo XIII, Enc. *Militans* 12 Marzo de 1881.
(4) Obtest. Episc. ad Pium IX, 8 Jun. 1862.
(5) Leo XIII. Encycl. *Inscrutabili*.

opportuna occasione populum sibi commissum excitent ad Deum pro Romano Pontifice orandum, ad ejus indigentiam eleemosynis subveniendum, piissimum et catholicum opus *oboli sancti Petri* fovendo, ac amorem et pietatem erga Romanam Sedem summo studio in fidelibus inflamment. Jura quippe Romani Pontificis ad universa Ecclesiæ bonum spectant, ideoque ipsorum defensio, tuitio ac libera explicatio omnibus catholicis cordi esse debet.

TITULUS III.

DE METROPOLITA.

Metropolitaram dignitas et officium antiquissima Ecclesiæ ætate instituta est, et probabilius ab ipsis Apostolis. De illa scribebat S. Leo Magnus. «Quoniam et inter beatissimos Apostolos in similitudine ho- »noris fuit quædam discretio potestatis, et cum omnium par esset »electio, uni tantum datum est ut cæteris præmineret. De qua forma »Episcoporum quoque est orta distinctio, et magna dispositione provi- »sum est, ne omnes omnia sibi vindicarent, sed essent in singulis pro- »vinciis singuli, quorum inter fratres prima haberetur sententia» (1) ad unitatem sacerdotum in vinculo pacis, et vigorem ecclesiasticæ disciplinæ conservandum. Ad hoc enim ut efficacius prospiceretur, «Epi- »copi quidam sollicitudinem susceperunt ampliorem, per quos ad »unam Petri Sedem universalis Ecclesiæ cura conflueret, et nihil us- »quam a suo capite dissideret» (2).

Qui ea dignitate insigniti erant, primi Episcopi (3) vel Episcopi primæ Cathedræ (4), aut primæ sedis nomen habebant (5). Metropolitani titulum in Conciliis Niceno et Antiocheno illis datum legimus, sicut et in Hispania nostra a sæculo V (6).

I. Jam vero cum ven. mem. Pius IX per suas Apostolicas Litteras *Vicariam* 4 Julii 1857, Episcopalem Ecclesiam Vallisoletanam ad Metropolitanum gradum eveherit, juxta quod in Concordato anni 1851 statutum fuerat, ejusque pro tempore Antistitem nomen, titulum, præ eminentiam, dignitatemque Archiepiscopi Metropolitanæ præ se ferre, atque Metropolitanam jurisdictionem, præsidium et auctoritatem exercere decreverit super suffraganeas Ecclesias illi in eisdem Litteris assignatas, scilicet, Segoviensem, Abulensem, Asturicensem, Salmanticensem (cui in Concordato aggregata fuerat Civitatensis diœcesis, nunc a Smo. Dno. Leone XIII separatim ab illa Episcopo Ad-

(1) San Leo Magn. Epist. ad Anast. Thessal. c. 11. (2) Ibid.
(3) Can. Apostol. 33. (4) Conc. Illiber. can. 58.
(5) Conc. III, Cartag. cap. 56. (6) Hilar. Pap. Epist. ad Ascan. Tarracon.

ministratori Apostolico commissa) ac denique Zamorensem, Nos omnes Suffraganei hujus provinciæ Episcopi in hac prima Synodo Provinciali in Domino congregati, omnia jura et prærogativas agnoscimus et reveremur quæ Vallisoletano Archiepiscopo ex prædictis Apostolicis Litteris, ex Sacrosancto Tridentino Concilio, et ex præsentis Ecclesiæ disciplina competunt.

1. Metropolitæ itaque est, concilium Provinciale convocare, eique præsidere, ac dirigere, atque sedulo invigilare ne quis illius decreta servare negligat (1).

2. Suffraganeorum suorum absentia a propriis Ecclesiis causas cognoscere, atque illegitime absentes Apostolicæ Sedi denunciare (2).

3. In causas apellationum jurisdictionem exercere in subditos suffraganeorum (3).

4. Dioceses comprovincialium visitare, causa tamem cognita et probata in Concilio provinciali (4).

5. Episcopos comprovinciales juxta Sacrosanctæ Tridentinæ Synodi decretum ad Seminaria erigenda et conservanda cogere (5).

6. Sede Episcopali vacante Vicarium capitulare constituere, si capitulum intra tempus præstitutum eum non elegerit (6).

II. Suæ potestatis insignia habet pallium quo per totam provinciam utitur in sacris faciendis, diebus et solemnitatibus designatis, necnon crucem archiepiscopalem, quæ in omnibus provinciæ locis, etiam exemptis, ante ipsum defertur. Jus quoque benedicendi per totam provinciam Archiepiscopo tribuitur.

III. Quia vero Diocesium hujus provinciæ unitatem in Metropoli fixam esse scimus, Episcopi cum ipso in Domino congregati de eo maxime delectamur quod per illum arctiori optatissimoque nexu conjungi mutuo atque uniri possumus, ut junctis per omnia viribus Dei gloriam et commissi gregis salutem incessanter promoveamus: *Frater enim qui a fratre juvatur, quasi civitas firma* (7). Quapropter quam maxime optamus, ut quod usque nunc viguit, et viget inter Metropolitanum et Coepiscopos sanctæ amicitia et charitatis vinculum, arctius in dies per frequens commercium, et per mutua in rebus præsertim gravioribus consilia foveatur.

(1) Conc. Trid. sess. XXIV, cap. 2, De ref.

(2) Ib. Ses. XXIII, cap. 1. De ref. Bened. XIV, Constit. *Ad universæ* 3 Sep. 1776.

(3) Cap. I. *Cum non ignoretis*. De offic. Legati.

(4) Conc. Trid. sess. XXIV cap. 3. De ref.

(5) Conc. Trid. sess. XXIII, cap. 18. De ref.

(6) Id. Sess. XXIV, cap. 16. De ref. (7) Prov. XVIII, 19.

TITULUS IV.

DE EPISCOPIS.

Sicut Pontifex Romanus totius est Ecclesiæ magister et princeps, ita Episcopi, rectores et capita sunt Ecclesiarum, quas rite singuli ad gerendum susceperunt, pro patribus Apostolis Ecclesiæ nati constitutique principes super omnem terram (1). Eos Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesiam Dei (2). Ecclesia igitur est in Episcopo, et si quis cum eo non sit uni cathedræ Domini voce fundatæ adherenti, non est in Ecclesia (3). Unde Clerici et fideles omnes audiant Sanctum Ignatium martyrem doctorem apostolis supparem: «Sine Episcopo nemo quidquam faciat eorum, quæ ad Ecclesiam spectant..... Qui honorat Episcopum a Deo honoratus est: qui clam Episcopo aliquid agit, diabolo præstat obsequium» (4). «Talis est christianæ reipublicæ constitutio, eaque immutabilis et perpetua: quæ nisi sancte servetur summa jurium et officiorum perturbatio consequatur necesse est, discissa compositione membrorum apte cohærentium in corpore Ecclesiæ, quod per nexus et conjunctiones, subministratum et constructum crescit, in augmentum Dei» (5). Ex quibus apparet adhibendam esse adversus Episcopos reverentiam præstantiæ muneris consentaneam, in iisque rebus, quæ ipsorum potestatis sunt obtemperari oportere» (6).

I. Hæc serio meditates Antistites in præsentis Synodo congregati, ut quæ legis et traditionis ecclesiastica auctoritate ad disciplinam catholicæ religionis stabiliendam sancita sunt, in hac provincia, ad cleri populique utilitatem, conserventur aut innoventur, ante omnia quæ suæ sunt partis libentissime agnoscunt, ideoque iterata et sincera professione palam faciunt, nihil sibi habituros esse antiquius, quam ut ipsimet in gravissimo et angelicis humeris formidando gregis Domini pascendi atque regendi negotio, sacrorum canonum auctoritate dociles gratique dirigantur; præ oculis semper habere curantes quæ apostolus Paulus, quæ sacrosancta Concilia, Tridentinum in primis, quæ Sancti Ecclesiæ Patres inculcant iis qui in Ecclesia præsent, quæque sanctissimi Antistites Carolus Borromæus, Franciscus Salesius, Thomas a Villanova, Thuribius Asturicensis, Alphonsus de

(1) S. Aug. in Ps. XLIV, n. 32. (2) Act. XX, 28.

(3) S. Cyprian. Epist. 40 et 63. (4) Epist. ad Syrmin. cap. 8 et 9.

(5) Coloss. II. 19. (6) Leo XIII. Epist. ad Episc. Hispan. 8 Dec. 1882.

Ligorio præclarissimis docuerunt exemplis, ut virtutibus omnibus præfulgentes, cunctis fidelibus verbo pariter et opere proficiant, et in via salutis præeant, tamquam boni pastores se ipsos impendentes et superimpendentes pro illorum animabus.

II. Episcopis dictum est: *depositum custodi* (1). Strenuo ergo ac invicto prorsus animo se gerere debent in docenda ac tuenda catholica fide, ac summa cura vigilare ut grex sibi commissus in ea stabilis et immotus persistat, quam nisi quisque integram inviolatamque servaverit, absque dubio in æternum peribit (2); ideoque diligenter incumbere ne quid puritati atque integritati doctrinæ adversum in Diœcesi diffundatur, omni opera multiformes inimicorum hominum errores et fallacias fideli populo detegere, sanam doctrinam proponere, atque apostolica libertate tum ore, tum scriptis adversarios repercutere. Id vero magis etiam præsent cum a Supremo Pastore, cujus numquam deficiet fides, excitantur ut vigiles custodias agant, et ubique latentes insidias ab ovium pernicie prohibeant; eos enim in specula constituit Dominus ut, venientem hostem prospicientes, tuba canant, populosque moneant, ne pereuntium sanguinem de manibus illorum requiratur (3).

III. Doctores igitur fidei cum sint Episcopi, præcipuum illorum munus est prædicatio verbi divini ad sanam doctrinam in populo disseminandam, eumque ad optima virtutum exercitia excitandum. Unde Tridentina Synodus definivit, Ecclesiæ prælatos teneri per se ipsos, nisi legitime impediti fuerint ad prædicandum sanctum Jesu Christi evangelium. Si vero legitimo impedimento detineantur, juxta formam ejusdem sacrosancti Concilii, viros idoneos assumere tenentur ad hujusmodi prædicationis officium salubriter exequendum (4).

IV. Quoniam vero clericorum et inferiorum sacerdotum indigent Episcopi ut fidelium necessitatibus spiritualibus fiat satis, et divini cultus conservetur, immo augeatur splendor, juxta concilii Tridentini monitum et præceptum, tales omnino ad clericalem et præsertim sacerdotalem gradum evehant, qui Ecclesiæ utiles fore videantur, moribus et sapientia sint ornati, atque præliis Domini præliandis, ovibusque pascendis, custodiendis, moderandis, pro sua quisque parte opitulare valeant (5). «Vobis summopere cavendum (verba sunt ven. mem. Pii IX) ne cuiquam, juxta apostoli præceptum, cito manus

(1) 1. Tim. VI, 20. (2) Symbol. Athanas.

(3) Pius IX Allocut. 9 Dec. 1854.

(4) Conc. Trid. sess. XIII, cap. 1. De ref. sess. XXIV, cap. 4. De ref. Cap. *Inter cætera* 15. De offic. judicis ex conc. Rom. sub Innocen. III. (5) Conc. Trid.

imponatis; sed eos tantum sacris ordinibus, ac sanctis tractandis admoveatis mysteriis, qui accurate exquisitique explorati, ac virtutum omnium ornatu et sapientiæ laude spectati, vestris diœcesibus, usui et ornamento esse possint. melius enim est, (ut sapientissime monet immortalis memoriæ Benedictus XIV decessor noster), pauciores habere ministros, sed probos, sed idoneos atque utiles, quam plures, qui in ædificationem corporis Christi, quod est Ecclesia, nequidquam sint valituri» (1). «Intelligitis nimirum, parochis aliisque sacerdotibus officii sui ignaris vel negligentibus, continuo et populorum mores prolabi et christianam laxari disciplinam, et religionis cultum exolvi, atque convelli, ac vitia omnia et corruptelas in Ecclesiam facile invehit» (2).

V. Quod vero ad idoneos et optimos Ecclesiæ ministros efformandos attinet, ante omnia ecclesiastica seminaria ut pupillam oculi custodiant Episcopi (3). De hac certe gravissima re Pius IX: «Pergite igitur, ven. Fratres, omnem impendere industriam atque operam, quo sacræ militiæ tyrones a teneris annis, quoad ejus fieri poterit, in ecclesiastica seminaria recipiantur, atque inibi, tamquam novellæ plantationes succrescentes in circuitu tabernaculi Domini, ad vitæ innocentiam, religionem, modestiam, et ecclesiasticum spiritum conformentur, simulque litteras, et minores majoresque disciplinas, præsertim sacras addiscant a selectissimis magistris, qui scilicet doctrinam sectentur ab omni cujusque erroris periculo alienam» (4). His monitis obsequentes Antistites hujus provinciæ singulari studio ad seminaria animum adjiciant, atque juxta sacrorum canonum rationem illa informant, et cuncta, quæ erunt inferius præscribenda, diligentissime præsent.

VI. Quum sacri canones, ac præsertim Tridentinum Concilium frequentem diœcesis visitationem summopere commendent ac præcipiant, idque ut, præter Sacramenti Confirmationis administrationem, sana Ecclesiæ doctrina, expulsis erroribus, conservetur, pravi mores corrigantur, populus exhortationibus et admonitionibus ad religionem vitæque probitatem accendatur, aliaque ad salutem animarum opportune constituentur, Episcopi diœceses suas visitare, atque, si non omnem, saltem notabilem earum partem per se ipsos intra præfinitum tempus, alteram per archipresbyteros, vel alios specialiter deputatos invisere non intermittant (5).

(1) Constit. *ubi primum* 3 Dec. 1740. (2) Encycl. *Qui pluribus* 9 Nov. 1846.

(3) Leo XII, Encycl. *Charitate Christi* 25 Dec. 1825. (4) Encycl. *Nostis*.

(5) Conc. Trident. sess. VI, cap. 1 De ref.

VII. Verum ut omnibus muneribus suis perfungi queant, omnino necesse est, ut, tamquam boni pastores et parentes, gregi et familiæ constanter assistant, et penes ipsos resideant (1). Nos igitur sacri Concilii Tridentini decreto obsequentes, (quo mandatum est, ut in Provincialibus conciliis decreta de residentia publicentur, iterumque evulgentur, ne ulla temporum injuria et hominum oblivione ac consuetudine aboleantur) (2), ea omnia jura quæ huc spectant, ac præcipue ipsius Sacrosanctæ Synodi decreta sub Paulo III, et Pio IV, sancita de residentia, in præsentî provinciali conventu proponimus, evulgamus ac perpetuo servari mandamus. Antistites præterea Benedicti XIV Constitutioni *Ad universæ* (3) inhærentes numquam ultra tres menses, nisi ex Romani Pontificis venia absint a diœcesi. Quod si quis ultra annum ulla legitima causa et facultate obtenta abesse auderet, suffraganeum Metropolitanus; hunc vero antiquior ex illis Romano Pontifici denuntiet (4).

VIII. Completa autem ad normam sacrorum canonum pastoralis diœcesis lustratione (5), quarto quoque anno antiquissimæ observantiæ ac Constitutioni Sixtinæ inhærentes (6), sanctorum Apostolorum limina visitent Episcopi, atque status Ecclesiæ suæ rationem Supremo Pastori reddant juxta instructionem Ben. XIII (7), sicuti solemnî juramento promiserunt.

IX. Hæc omnia munera, gravissimaque officia humeris nostris imposita commemorantes Episcopi, qui in hac Synodo Provinciali congregamur, nihil cordi potius habemus quam ea pro viribus fideliter exequi, ideoque dum de nostra insufficientia et pusillitate conscii et in spiritu humiliato constituti, omnipotentis Dei auxilium imploramus, clerum et populum in Domino hortamur, ut suis nos precibus adjuvare non desinant; nam arduum pastoralis regiminis ministerium, gravius ac difficilius redditur misserrima hac nostra ætate, ob sævissimum bellum quod contra Christum ejusque ministros indesinenter agunt filii tenebrarum. At ubi pericula crescunt, animus etiam augeatur necesse est eorum, qui confidentiam omnem ponunt in auxilio cœlesti. Adjuvet ergo nos Deus salutaris noster, ut quæ illo auctore facienda cognovimus, ipso operante impleamus.

(1) C. *Qualiter* 9. De cler. non resid. Conc. Trid. sess. VI, cap. 1, et sess. XXIII, cap. 1 De ref. (2) Conc. Trid. sess. XXIII, cap. 1 De ref.

(3) 2 Sept. 1746. (4) Conc. Trid. sess. VI, c. 1 De reform. et sess. XXIII.

(5) Can. *Relata* 9 et seq. caus. X. 9, 1. Cap. *cum Apostolus* de censibus. Conc. Trid. sess. XXIV, cap. 3. (6) Const. *Romanus Pontifex*.

(7) *Instruct. ad Cong. Concil. jussu Bened. XIII, edita 1725.*

TITULUS V.

DE FORO EPISCOPALI.

Spiritus Sanctus possuit Episcopus regere Ecclesiam Dei (1), ideoque ad eos pertinet non solum docere, et exhortari in doctrina sana (2), legesque ferre ac promulgare ad fidei depositum custodiendum, ad disciplinam Ecclesiæ servandam, et bonum spirituale populi christiani promovendum, sed etiam eos qui contradicunt arguere (3), et judiciaria potestate transgressores coercere, ut et ceteri timorem habeant, et scandalum de medio tollatur (4); quamvis modernæ leges civiles, jura Ecclesiæ impetentes, vix eis permittant in rebus mere spiritualibus propriam gerere actionem.

Optandum certe esset, ut Episcopi paterna prorsus more sese gerentes, et cohortationibus et objurgationibus tantum insistentes, possent cunctos sibi subditos in officio continere; ast humana malitia efficit ut non semper mansuetudine, sed aliquando virga uti oporteat, unde baculum pastoralis officii ipsis traditur, ut judicium sine ira teneant, in tranquillitate severitatis tamen censuram non deserentes (5). Et quoniam ob tantum quo obruuntur curarum pondere, omnia per se ipsos agere impediuntur, aliorum adjutorio utuntur, qui tribunal ecclesiasticum constituunt.

I. Primus post Episcopum in fori negotiis absolvendis, est Vicarius generalis, qui ita personam illius gerit, ut quos jurisdictionis actus pro munere suo exercet, Episcopi sint et censeantur in iis omnibus quæ vel ab ipso jure, vel ab illo speciali modo ejus curæ et officio commissa sunt. Magni igitur momenti in universæ diœcesis negotiis expediendis est Vicarii generalis officium, quod quidem iis deferrî oportet viris, qui præter ea a jure requisita, prudentiæ laude, puritate morum, totiusque vitæ integritate pro amplo dignitatis gradu præfulgeant, ac rerum gerendarum peritia commendentur.

II. Meminerit quanta sit ipsi in administrandis et expediendis negotiis adhibenda diligentia, ut justitia semper præluceat, et omnis contraria suspicio prorsus amoveatur. In omnibus causis, quæ ad forum Ecclesiæ spectant, et præsertim matrimonialibus cautissime agat, oppositorum partes et rationes cum charitate audiat, ponderet et discutiat, cavillationes artesque dilatorias litigantium amputet (6), causas miserabilium personarum expediendas summopere curet, et omnia,

(1) Act. XX. 28. (2) Tit. 1, 9. (3) Id. id. (4) 1 Tim. V, 20. 1 Cor. V, 2.

(5) Pontif. Rom. (6) Conc. Trid. sess. XXV, cap. 12 De ref.

ac præcipue criminalia, ne afflictio afflicto addatur, majori qua fieri possit brevitate expediat.

III. In processualibus actis conficiendis, caveat regulæ adamussim serventur a jure canonico traditæ, vel constanti Ecclesiæ tribunalium praxi sanctitæ. Solummodo silentibus sacris Canonibus, Constitutionibus, vel Ecclesiastica praxi, ad normam civilis curiæ procedi potest; sed in iis tantum quæ ab Ecclesiasticis tribunalibus admissa sunt, utpote canonici juris pro rerum adjunctis suppletoria, et dum ab Ecclesia minime reprobentur; ait enim Sacra Congregatio Episcoporum et Regularium in decreto pro causis criminalibus: «Sciant Curia Episcopales per novissimas leges, quæ ad investiganda et coercenda crimina pro tribunalibus laicis promulgatæ sunt, nihil detractum esse de formis et regulis canonicis, quæ proinde sequi omnino debent, non modo in conficiendo processu, ad quem spectant hæc verba Edicti diei 5 Novembris 1831: *Nihil innovetur quantum ad judicia ecclesiastica pertinet*; verum etiam in pœnis decernendis, quemadmodum in appendice ejusdem edicti ita cautum est. Tribunalia jurisdictionis mixtæ clericos et personas ecclesiasticas iis pœnis mulctabunt, quas secundum canones et Constitutiones apostolicas tribunal ecclesiasticum iisdem irrogaret» (1).

IV. In causis clericorum disciplinaribus et criminalibus, si infauste et contra spem evenerint, ac solemnem processum confici minime expedire videatur, volumus ut diligentissime serventur regulæ quas, ad processus œconomicos recte conficiendos, ab eadem Sacra Congregatione præfixæ sunt in Instructione pro ecclesiasticis curiis a Smo. Domino nostro Leone XIII approbata et confirmata (2).

V. «Iis in locis in quibus fori privilegium per Summos Pontifices derogatum non fuit (ideoque in Hispania) si in eis non datur (foro gaudentibus) jura sua persequi nisi apud iudices laicos, tenentur singuli prius a proprio ipsorum Ordinario veniam petere, ut clericos in forma laicorum convenire possint; eamque Ordinarii nunquam denegabunt, tum maxime cum ipsi controversiis inter partes conciliandis frustra opera dederint. Episcopus autem in id forum convenire absque venia Sedis Apostolicæ non licet. Et si quis ausus fuerit trahere ad iudicem seu iudices laicos vel clericum sine venia Ordinarii, vel Episcopum sine venia Sanctæ Sedis, in potestate eorumdem Ordinariorum erit in eum, præsertim si fuerit clericus, animadvertere pœnis et censuris

(1) 1 Aug. 1835 approbante Greg. XVI.
(2) Instruct. 11 Jun. 1880. (vide in Appendice.)

ferendæ sententiæ, uti violatorem privilegii fori, si id expedire in Domino judicaverint» (1).

VI. Si quando adversus matrimonii alicujus validitatem disceptari contingat, serventur religiose constituta a Benedicto XIV (2), neque novi conjugii ineundi facultas concedatur, nisi præstitis iis, quæ ab eo præstari jubentur, ideoque in unaquaque diœcesi constituatur ab Episcopo idonea persona, et si fieri possit ex ecclesiastico cœtu, juris scientia pariter et vitæ probitate prædita, quæ *matrimonii defensoris* nomen habet, ut sacramenti vinculum pro viribus defendat ad normam juris, et illius summi Pontificis constitutionis. Ejusdem pariter Pontificis præscriptionibus exacte insistendum est in causis, quæ religiosæ professionis validitatem respiciunt (3).

VII. Fiscalis, qui sacerdos probatæ vitæ et juris doctrinæ esse debet, Ecclesiæ jura tam in personis, quam in rebus studiose diligenterque proponat, ac tueatur, causas in quibus iudicium ejus exquiritur accuratissime ponderet, et ad normam Sacrorum canonum et synodaliū Constitutionum, quarum observantiam defendere ac promovere tenetur, omnia peragenda pro viribus satagat.

VIII. Curet etiam, ne prætextu vel occasione alimentorum et depositi mulieris, causæ matrimoniales nimium protrahantur, et numquam patiatur conjuges separatos manere, nisi interjecta legitimi iudicis auctoritate.

IX. Vicarius generalis advigilet, ut omnes fori administri suo munere naviter scienterque fungantur. Antequam aliquis suum officium suscipiat, coram illo de hoc fideliter explendo juramentum præstet, necnon fidei professionem, quemadmodum ipse Vicarius in manibus Episcopi præbere debet.

X. Quum omnes fori ministri juxta et legitima stipendia habere debeant pro labore et opera quam impendunt, taxam pro æquitate prescribant Episcopi, atque admodum oporteret, ut collatis consiliis, eadem statueretur pro omnibus provinciæ diœcesibus, præ oculis, quantum fieri possit, habendo mensuram taxæ Innocentianæ, præsertim in iis quæ ad præparandas dispensationes matrimoniales referuntur; nam etsi ob executionem litterarum apostolicarum pro dispensandis impedimentis, quæ matrimonii celebrationi obstant, nihil omnino Vicario generali accipere liceat (4), juxta taxam tamen tam ipse, quam

(1) Litter. circular. S. Congr. S. R. V. Inquisit. 23 Jan. 1886.
(2) Const. *Dei miseratione* 3 Nov. 1741.
(3) Const. *Si datam hominibus* 4 Mart. 1748.
(4) S. Congr. Concil. 28 Jan. 1882.

ceteri qui opera præstant, percipere possunt ratione processus conficiendi antequam preces pro dispensatione impetranda ad Sanctam Sedem deferantur, ut de causa allegata, aliisque de jure clare ac lucide constet, ne quid vitii in re sit, et validitati officiat (1).

XI. In archivio Episcopali acta omnia ad forum ecclesiasticum pertinentia, ordine digesta recondantur, ut inde, cum usu venerit, promissis quidquid in eodem foro pertractatum fuerit. Fidelissime vero sub clavi custodiantur, et nemini exemplaria præbeantur, nisi licentia habita in scriptis ab Episcopo, vel Vicario generali.

XII. Omnes denique curiæ ministros hortamur, ut propria officia religiosissime exercentes, nemini unquam ullam offensionem præbeant, sed omnes, ac præsertim rudes et pauperes, ac vel ipsos accusatos seu reos, omni humanitate et charitate prosequantur, ne eorum opera et auctoritas in destructionem, potius quam in ædificationem vertatur.

TITULUS VI.

DE CONCILIO PROVINCIALI.

Dolentes animo revolvimus quod ob temporum vicissitudines in nostra Hispania jam diu ommissa fuerint provincialia concilia, quæ tamquam efficacissimum medium fidei custodiendæ et propagandæ, disciplinæ promovendæ et vindicandæ, unitatis servandæ ac fovendæ sacri canones commendant, præcipue vero Tridentina Synodus, quæ malis quibus eo tempore affligebatur Ecclesia, et ab inde premitur, salubriter occurrere volens, provide constituit: «Provincialia concilia sicuti ommissa sunt, pro moderandis moribus, corrigendis excessibus, controversiis componendis, aliisque ex sacris canonibus permissis renoventur» (2).

Singulari igitur ac sincerissima exultamus lætitia, atque Deo Patri per Dominum nostrum Jesum Christum gratias agimus, qui huic nostræ provinciæ, omnium recentiori, nobisque inter fratres minimis, communis et ardentissimi voti provinciales conventus instaurandi fecit compotes, atque fuis præcibus ab eodem Patre luminum, a quo omne datum optimum et omne donum perfectum descendit (3), enixe postulamus, ut copiosissimum de hoc primo concilio fructum nobis percipere concedat, et auxiliante Domino, et ad maximam

(1) Ead. S. Congr. 18 April. 1885.

(2) Sess. XXIV, cap. 2. De ref. (3) Jacob. I, 17.

ecclesiæ et populorum utilitatem junctis Episcoporum studiis conservetur, atque conservata gratæ posteritati custodienda credatur.

I. Unde juxta quod a sacrosancta Tridentina synodo statutum legitimum, curandum erit a Metropolita, vel illo legitime impedito ab antiquiore ex comprovincialibus, ut quolibet triennio synodus provincialis habeatur (1). Qua præsertim occasione de iis, quæ ad sollicitudinem pastorem pertinent, pro uniuscujusque diœcesis, totiusque provinciæ necessitatibus et conditione, mutuo conferent Episcopi, deque agendi ratione, quantum fieri possit, communi et uniformi in gravioribus saltem ecclesiasticæ administrationis negotiis, invicem tractabunt, et opportuna capient consilia.

II. Sicut convocare, ita Metropolitæ est præsidere concilium. Ipso legitime impedito, vel, Sede Metropolitana vacante, illius jura ad Episcopum suffraganeum antiquiorem, licet inter convocandos habeantur Præsules dignitate eum præcedentes.

III. Legitime vocati, absque causa gravi a Patribus Synodi probanda non absint. Vocandi sunt in primis, atque concilio interesse debent Episcopi suffraganei, qui voto utuntur decisivo: capitulum Metropolitanum, cathedralia capitula, prima dignitas capituli collegialis, cæterique, qui vocari possunt, uti theologi et canonistæ qui voto tantum consultivo utuntur.

IV. Qui suffraganei decisivo jure gaudent, si legitima causa abfuerint, procuratores mittere possunt ac debent; qui utrum decisivum, an consultivum sint laturo, concilium ipsum de casu ad casum decernet.

V. Capitulum Metropolitanum per tres, cathedralia per duos procuratores suffraganeis absolute majoribus eligendos comparent; sed in sessionibus publicis capitulum Ecclesiæ Metropolitanæ, vel illius Cathedralis in qua concilium celebrare contigerit, capitulariter procedens aderit.

VI. Omnes concilii patres curabunt secum adducere viros doctrina et rerum gerendarum experientia claros, quorum consilio in decretis præparandis utantur.

VII. Quæ in concilio provinciali ab Archiepiscopo, suo nomine cum consilio et consensu Episcoporum suffraganeorum, statuta ac decreta fuerint, non antea promulganda erunt quam a Sancta Sede sint recognita (2).

VIII. Post recognitionem a Metropolita promulgabuntur, et tunc per totam provinciam ecclesiasticam vim legis habebunt. Si quid

(1) Conc. Trid. sess. XXII, De ref. c. 2. (2) Const. Sixti V. *Immensa*.